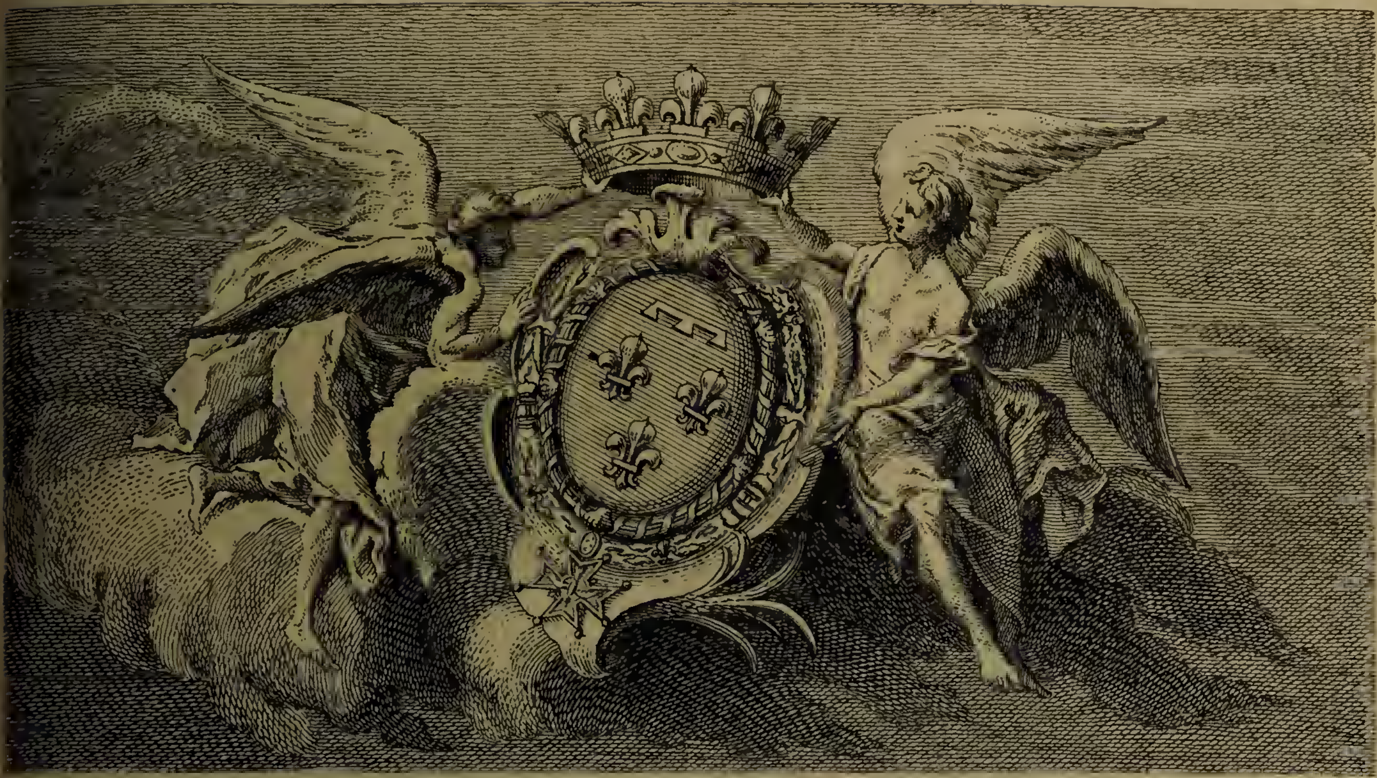

B. Audran Sc.

SERENISSIMO PRINCIPI AURELIANENSIUM DUCI,

DEDICAT, VOVET, ET OFFERT

OBSEQUENTISSIMUS J. L. ALLEAUME, S. F. M. P. B.

QUESTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS, manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis octavâ menſis Maii, Anno Domini M. DCC. XLIX.

M. JOANNE-STEPHANO GUETTARD, Regiæ Scientiarum Academiæ Socio, Cenſore Regio, & Sereniſſimi Aurelianenſium Ducis Botanico, Doctore Medico, Præſide.

An paucis & ſimplicibus contento ætas longior, vita ſalubrior?

I.

OMNE NOCET NIMIUM, MODICIS EST LONGIUS ÆVUM;
SUMMA CADUNT, DURANT SED MODERATA DIU.

NATURAM ſi ſequeris ducem, vix aberrabis, teſte Tullio. Modò ſuadet, mox imperat. Suadenti, auſcultandum; imperanti, minimè reluctandum. Quidquid contrà fit, non impunè fertur. Caveas tamen ne dum ei velis obtemperare, ſancitas ab eâdem leges, imprudens, tranſilias. Ne te ducat in vitium culpæ fuga, neque decidas in ſyllam cupiens vitare charibdim; in omnibus eſſe modum ſapienter conſtitutum pulchrè calles. Hunc firmiter qualem decet juſtum & tenacem propoſiti virum tene. Natura paucis eſt contenta;

quidquid ejus exceſſit modum, pendet inſtabili loco. Neceſſaria tantùm poſtulat; nec plus ultrà. Qui quærit multa, mala quærit. Cui contingit quod ſatis eſt, nihil ampliùs optet. Hinc nec plus quàm par erit cibi potûſque aſſumendum, nec æquo minus. Uterque pari celebrandus neceſſitate. Reficiat uterque, non ſternat. Nutriat, non obruat. Id fiet cùm quantum ſucci nutritii avolaverit, tantumdem fuiſſe reſarcitum, tibi fuerit perſpectum. Scias interim id ipſum te aſſecutum eſſe, ſi functiones citò, tutò & jucundè, ſi liberè, ſi cum conſtantiâ quâdam, certa ſanitatis & roboris indicia, exerceantur. Rem exemplo juvat illuſtrare. Quemadmodum enim ſuperficies aquæ oblatas rerum imagines clarè nequit exhibere, ſi placida non ſit ac limpida; ſic mens res objectas non poteſt percipere, ſic corpus ſua alacriter munia obire nequit, niſi corpus impuris ſordium fontibus ſit immune.

I I.

VERUM ea eſt hominis lapſi miſera ſors, lugenda conditio, ut cum Tragici Medeâ, meliora quidem videat ſæpè ſæpiùs, probetque, deteriora tamen plerumque ſequatur. Si verbis adjicias fidem, ſanitate nihil jucundius, nihil præſtantius; amiſſam dolet, reſtitutam prædicat, ut amatam ſibi Veſtalem habet, Reginamque præ cæteris colit Penelopem. Quiſque demùm eam ambitiosè quærit, nullus ferè invenit. Nec mirum! Quæ parens Natura dedit ad ſalutem, exitio vertitur; cibis potulentiſque non tam utitur, quàm abutitur. Blandis voluptatum lenociniis irretiri nos patimur; aſpice libidinoſum, ut gulæ totus ſerviendo turgeſcit, ut cœno volvitur, & amica luto ſus, genio indulget ſuo. Auream verò ſi negligas mediocritatem, quot mala te undique circumvenient? E contrà ſi ad ea quæ à ſimplici tenuique victu dimanant commoda, pauliſper attendas, quæ & quàm ampla omnium bonorum ſeges te manet? Hæc inter eminet integra ſanitas. Eſt enim ea individua frugalitatis comes, undè ſuâ velut ſponte fluit ætas longior, ſalubrior, ſcilicet ſanitas à libero functionum exercitio, hoc ab expedito jugique ſolidorum cum fluidis commercio; ſed amicum illud amborum fœdus non magis elucet, non magis perficitur, quàm ſi ab omni colluvie immune ſtet corpus, atque vigeat. Felicem illum hominis ſtatum à legitimo rerum non naturalium uſu, imprimis verò cibi & potûs ſcaturire nemo neſcit. Sit cibus ſimplex, tenuis; ſit ſimilis potus; dicta hæc ſurgunt commoda. Concoctis nimirùm cibis, mutatis, aſſimilatis, nil remanet noxium, nil ſuperfluum; tum demùm calor naturalis, ſi quid ſit, actione vigens perpetuâ, toto digeſtionis negotio ſemel peracto circà id poſt modum occupatur, undè ejus quod nociturum erat, coctio, & per varia corporis ſpiracula eliminatio, expulſio.

I I I.

UTILIA ſelige, fuge noxia; amove ſuperflua, hæc tria ſunt ſanitatis veluti compendium, in eâque tuendâ arcanum arcanorum maximum. Cibus non qui plurimus, ſed qui ſuaviſſimus, eligatur. Parabile & appoſitum eſt quod natura deſiderat; ad ſupervacanea ſudatur, ad manum eſt quod ſatis eſt. Quot hominum unus venter exercet? Illi verò apud Medicos cibi potuſque utiles dicuntur, qui nativam ſolidis *craſim* conciliare, genuinamque fluidis *diatheſim* conſervare, tueri, fovere valent. His contraria nociva ſunto. In genere naturæ inimica ſunt ſuperflua, nimis exquiſita, vim ejus & robur excedentia. Verbo detritæ actuoſitate vitæ vires noſtræ langurent, eas laboribus diuturnis lapſas reſtaurare expedit. Præſto ſunt alimenta tàm boni ſucci quàm indolis. Mox fatiſcebat

innatum fibris elaterium, illud novis eas alluentibus ſuccis nunc reſtituitur. Mox peccabat fluidorum motus minutâ horum quantitate, depravatâ ſimul qualitate, novo ſuccorum nutritiorum incremento nunc reficiuntur. Quid ſi rigentibus nimiùm fibris, rigentia nimiùm addas, nonne erit oleum igni addere? Sic ſpirituoſi liquores, ſic acria lædunt maximè. Quid ſi ſic depravatis fluidis, vel pravam adhucdum qualitatem, vel nimiam horum miſcendo atque ineptè cumulando conchilia turdis, qualitatem procreanda, ingeras; erit ſanè morbum morbo congerere. Vid'en quantâ cautelâ neceſſe ſit in convenienti ciborum adminiſtratione. Num à quocumque vivendi modo te fieri ſanum exiſtimes? Noli putare; quæ ad optandum ſanitatis templum via perducit, facilis admodùm; fallax, lubrica ac plurimis aſpera deprehenditur. Plures enim videas in ipſo ſæpè tramite fatalem ſubire ruinam; iſti quod aſſequi putant, non aſſequuntur, & miſerè pereunt. Inſani! in innumeros ferè apoplecticos, vertiginoſos, anhelantes, ſyncopticos, ſuffocatos, mentem converte; undè ipſis prima mali labes, niſi à ciborum omnigenum quantitate & qualitate peccantium ingurgitatione vix interruptâ. Eritne quiſpiam ſanæ mentis qui hæc vel audiendo, vel legendo non agnoſcat quàm neceſſe ſit ad beatos, tranquillos, nec diris morborum ſpiculis exagitatos dies tranſigendos, modicè modicis uti.

I V.

QUIS agreſtem oculis ſubjice continuis ſeſe laboribus exercentem; affixum campis, frigora, æſtus & externa quæque ſuſtinentem, cibis ſimplicibus, ſiccis, duris, tenacibus & pro virium momento tantùm utentem, comtemplare; ut vaſto incedit corpore, duro, conſtanti, firmo; ut laboris patiens eſt, ut morbos validos arcere valet. Olli thorax latus, amplus, abdomen gracile & compreſſum; humeri, brachia, femora, crura, firma, toroſa, carnoſa, hirſuta, denſis ſetoſiſque pilis hirta; cutis dura, caro multa, adeps parcior, porrò omnia hæc non aliundè ſcaturire quàm à moderato, necnon naturæ conſentienti alimentorum uſu, certiſſimum eſt. Iſtum pariter longæviorem futurum facilè exiſtimo. Aliud non inferioris momenti exemplum in Riverio reperitur. Vir nobilis cùm ad triginta-quinque annos vitam inſalubrem vixiſſet, ſicèt multis remediis uſus eſſet, variis frequenter morbis conflictatus, tandem Medici prudentis conſilio ſolo victu ſimpliciori, diætâque tenuiori morbos illos cæpit oppugnare, quâ perſeverante cibum ſcilicet & potum ſenſim imminuendo, obtinuit ut vitam incolumem à morbis liberam atque vegetam fuerit expertus, quam ultrà centeſimum ſuæ ætatis annum produxiſſe legitur. Aperi divinum Hippocratem. Sanitatis inquit ſtudium eſt non ſatiari cibis & impigrum eſſe ad labores. Aliàs: ubi plus cibi quam pro naturâ ingeſtum eſt, hic morbum facit: alibi: diſſimilia & ciborum multitudo ſeditionem movent. Huc ſpectat Galeni dictum: majores noſtri paucioribus morbis laborabant quia frugalius vivebant. Plurima cibaria, ſi Senecæ credendum, coinquinant, non alunt. E ſacris codicibus eruitur edictum illud; ne te effundas ſuper eſcam, in multis enim cibis erit infirmitas; propter crapulam multi obierunt, qui autem abſtinens eſt, adjicit vitam. Si à podagrâ ut à cæteris morbis liberari cupis, aut pauper ſis, aut ut pauper vivas. Vera corporum defæcatrix frugilitas, & fictitia quædam paupertas hos & chronicos ſimiles morbos ſæpiùs curat. Silentio non premam exemplum à Domino Hoffmanno allatum. Dives germanus omni deliciarum genere affluebat; otio, mollitiei deditus erat; ille ut ſimiliter viventibus accidit, ſæviſſimâ adeò correptus fuit arthritide ut torpentia vix membra movere ſummum ob dolorem poterat, niſi titubanti ambo ſubcurrerent miniſtri. Sed corruente ſenſim fortunâ eo uſque is penuriæ fuit redactus ut non miniſtris tantùm carere, ſed vivendi etiam modo ſumme tenui & parco dura eum atque flecti neſcia cogeret neceſſitas; hinc miſeriâ preſſus ſolus incedere paulatim cœpit &

Fred. Hoff. Obſerv. Cir. Arch. & Rh.

aſſuevit, tandem arthritide tali vivendi genere omnino liberatus fuit. An hæc commoda aliundè ſcaturiunt quam à ſimplici & tenui victu ?

V.

IGITUR concedas mihi neceſſe eſt firmiori ſanitate frui eos qui ſimplicibus & paucis utuntur cibis, adeoque longæviori vitâ præditos. Sed inquies? Dictu hoc magis quam factu facile. An Reges, an Magnates ſimplicibus & vilibus cibis veſci convenit; an ii quos civilis vitæ ſtatus ad magnos ſumptus ſplendidaque trahunt convivia? Reſpondeo cum Sancto Gregorio III moralium. Non cibus ſed appetitus in vitio eſt; hinc lautiores cibi perſæpe ſine culpâ ſumuntur ſi ad temperantiæ modum; abjectioreſque non ſine reatu conſcientiæ. Hinc vilis nonnumquam bajulus illautum fabarum magma avidè liguriendo graviſſimè & peccat & plerumque ſibi nocet dum exquiſitiſſimos etiam cibos abſque noxâ quâlibet edit vir in ſuperiori collocatus civium ordine. Non autem præcipio ut ventri ſubtrahas alimenta; contumax eſt, non poteſt vinci. Sed latet hic dolus & ſubtiliſſimus concupiſcentiæ laqueus quo ſæpè irretimur obtentu neceſſitatis negotium obumbrans voluptatis. Erycius quidam Philoxenus, inſignis helluo, collum gruis, collum tricubitale, ex comico, ſibi dari optabat ad ſenſum voluptatis & gulæ majorem efficiendum. Dices 2°. plures reperias ad extremum uſque ſenium provectos qui multis cibis quotidie ſeſe ingurgitarunt. Reſpondeo. Rara avis in terris. 3°. Ex Hippocrate largiori diætâ magis utendum ut faciliùs externa quævis ſuſtineri queant. Fateor; id verò intelligendum relativè tantùm ad unius cujuſque temperamentum, conſuetudinem, ætatem. Enim verò quilibet largius paulo vivere poteſt, parce tamen reſpective ad illius exercitia. Ut conſtet quam parvo fames extinguatur. Te ipſum numera, metire corpus, ſtomachum conſule. Scies non eſſe neceſſarium quod menſuram excedit. Naturæ pauca ſufficiunt, luxuriæ nihil. Bonæ igitur valetudinis & longævitatis quaſi quædam mater eſt frugalitas inimica luxurioſis epulis & aliena nimiæ vini abundantiæ. Hinc concludimus.

Ergò paucis & ſimplicibus contento ætas longior, vita ſalubrior.

Proponebat Pariſiis JACOBUS-LUDOVICUS ALLEAUME, Pariſinus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1749, à ſextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1749.